

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Zwierzyńcu**

ul. Rynek 1
22-470 Zwierzyniec

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu
za 2022 rok**

Spis treści

1. Wstęp.	3
2. Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy społecznej	5
3. Sprawozdania z realizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym.....	11
4. Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	13
5. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	15
6. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.	17
7. Sprawozdanie z realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	18
8. Sprawozdanie z funduszu alimentacyjnego	22
9. Sprawozdanie z realizacji świadczeń pomocy materialnej dla uczniów.....	25
10. Sprawozdanie z realizacji Karty Dużej Rodziny	26
11. Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	27
12. Sprawozdanie z wydawania zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”	27
13. Sprawozdanie z realizacji ustawy o dodatku węglowym.....	28
14. Sprawozdania z realizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.....	28
15. Sprawozdania z realizacji ustawy o dodatku osłonowym	29
16. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań.	31
17. Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji za 2022 r.....	34

1. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu jest gminną jednostką organizacyjną wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej należące do właściwości gminy. Ośrodek pomocy społecznej powołany został Postanowieniem Nr 1/90 Naczelnika Miasta i Gminy Zwierzyńca z dnia 31 marca 1990 r. w celu zabezpieczenia prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Pełni znaczącą funkcję zabezpieczenia społecznego, a jej przedmiotem są działania ukierunkowane na łagodzenie skutków przemian dokonujących się w obszarach życia społecznego. Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ponadto ośrodek pomocy społecznej realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustaw:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 390),
- Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.),
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2021 ze zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230),
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm.),
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 ze zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.),

- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz.169 ze zm.),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2023 r. poz.141 ze zm.),
- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 269 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)

a także rządowych programów mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin:

- program „Posiłek w szkole i w domu”
- program „Opieka wytchnieniowa” edycja 2022,
- program „Asystent rodziny na rok 2022”,
- program „Czyste Powietrze” - podstawa prawna- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

Ośrodek zatrudniał 20 pracowników (w tym 1 osoba przebywała na urlopie wychowawczym, 1 osoba przebywa na urlopie macierzyńskim, 1 przeszła na emeryturę, 1 była zatrudniona na zastępstwo, 1 zamiana stanowiska pracy):

- Kierownik – 1 osoba - 1 etat
- księgowy – 1 osoba - 1 etat
- pracownicy socjalni w rejonach opiekuńczych – 5 osób – 4 etaty (1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim)
- inspektor d/s uzależnień – 1 osoba - 1 etat
- inspektor d/s świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - 2 osoby – 2 etaty
- inspektor d/s pomocy materialnej dla uczniów 2 osoby – 1 etat (1 osoba przebywała na urlopie wychowawczym do 31 sierpnia 2022 r.),
- inspektor do spraw świadczenia wychowawczego 1 osoba – 1 etat (przeniesiona na stanowisko pracownika socjalnego od 9 lutego 2022 r.)
- sprzątaczką – 2 osoby - (1 osoba -1 etat do 31 sierpnia 2022 r. – przejście na emeryturę; 1 osoba ½ etatu od 1 września 2022 r.),
- opiekunki wykonujące usługi opiekuńcze – 5 osób – 5 etatów
- asystent rodziny – 1 osoba – 1 etat.

2. Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy społecznej

W oparciu o dokumentację ośrodka w 2022 r. udzielono pomocy na zasadach określonych w ustawie osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa – 64 rodzinom, liczba osób w tych rodzinach - 138;
2. sieroctwa - 1 rodzinie, liczba osób w rodzinach - 3;
3. bezdomności – 4 rodzinom, liczba osób w rodzinach - 4;
4. bezrobocia – 32 rodzinom –liczba osób w rodzinach - 77;
5. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności - 13 rodzinom - liczba osób w rodzinach – 68, w tym wielodzietności 11 rodzinom - 62 osoby w rodzinie;
6. niepełnosprawności – 55 rodzinom – liczba osób w rodzinach- 92;
7. długotrwałej lub ciężkiej choroby - 53 rodzinom – liczba osób w rodzinach -78;
8. bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 11 rodzinom - 34 osób w rodzinie, w tym rodziny niepełne - 7 rodzin - 22 osoby w rodzinie, wielodzietne - 2 rodziny – 10 osób w rodzinie,
9. przemocy w rodzinie – 1 rodzinie – w tym 1 osoby w rodzinie,
10. alkoholizmu - 4 rodzinom –liczba osób w rodzinach -8,
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 osobom- w tym liczba osób w rodzinach -3,

W ramach zadań własnych i zleconych przyznano świadczenia dla 182 osób, w tym 290 osób w rodzinie:

- zasiłki stałe – 26 osobom - 31 osób w rodzinach,
- zasiłki okresowe – 28 osobom – w tym 63 osób w rodzinach, w tym z powodu bezrobocia – 17 osób- w tym 32 osobom w rodzinach, niepełnosprawności – 3 osobom w tym 6 osób w rodzinach, inne powody – 8 osobom, w tym 25 osób w rodzinach,
- zasiłki celowe i w naturze – 22 osobom, w tym 36 osób w rodzinach – w tym zasiłki celowe specjalne 5 osoby, w tym 10 osobom w rodzinach,
- usługi opiekuńcze – 38 osobom w tym 47 osób w rodzinach (w tym 1 osobie – usługi specjalistyczne z zadań własnych),
- sprawienie pogrzebu – 2 osobom,
- zasiłki celowe na żywność - 11 rodzinom – w tym 20 osób w rodzinach,
- schronienie – 4 osobom, w tym 4 osobom w rodzinie,
- poradnictwo specjalistyczne– 78 rodzinom w tym 219 osobom w rodzinach
- posiłek – 78 osobom, w tym 180 osobom w rodzinach,
- praca socjalna – 181 rodzinom, w tym 389 osobom w rodzinach,

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 2 osobom, w tym 7 osób w rodzinach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki – 3 opiekunom za sprawowanie opieki nad 5 osobami ubezwłasnowolnionymi,
- wyłącznie z pracy socjalnej (bez udzielania pomocy finansowej) skorzystało 53 rodzin w tym 95 osób w rodzinie.

Z przedstawionej statystyki wynika, iż od kilku lat nadal dominującymi powodami korzystania z pomocy społecznej są przede wszystkim ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Na koniec grudnia 2022 r. z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu wynika, że z terenu naszej gminy zarejestrowanych było 267 osób (na koniec grudnia 2021 r. zarejestrowanych było 261 osób), w tym z prawem do zasiłku 26 osób, do 25 roku życia zarejestrowanych było 34 osób, do 30 roku życia – 72, natomiast bezrobocie powyżej 50 roku życia wynosiło 78 osoby. Stopa bezrobocia za grudzień 2022 r. dla powiatu zamojskiego wyniosła 11,6%.

W 2022 r. pomocą z powodu bezrobocia objęto 32 rodziny. Głównym źródłem utrzymania tych rodzin były dochody pochodzące z systemu zabezpieczenia społecznego, w szczególności świadczeń socjalnych. Bezrobocie jest zjawiskiem szczególnie mocno związanym z ubóstwem. Zła sytuacja dochodowa nie jest równoznaczna z wykluczeniem społecznym, jednak ubóstwo, szczególnie w połączeniu z bezrobociem, różnego rodzaju uzależnieniami zwiększa zagrożenie rodziny marginalizacją.

Inne powody korzystania z pomocy społecznej w tutejszym OPS to m.in. długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. **Niepełnosprawność** jest jednym z ważniejszych problemów gminy. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. W 2022 r. ośrodek pomocy społecznej udzielił pomocy 55 rodzinom z powodu niepełnosprawności i 53 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Osoby niepełnosprawne zamieszkujące tereny wiejskie i małych miast mają znacznie mniejsze szanse na zatrudnienie, rehabilitację i dostęp do edukacji przez co są szczególnie zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Uczestnictwo w zajęciach Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Środowiskowym Domu Samopomocy w Sochach ma na celu poprawę jakości życia, zapobieganie marginalizacji oraz pomoc w codziennym funkcjonowaniu osobom niepełnosprawnym.

Inny rodzaj wsparcia udzielanego w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym to **usługi opiekuńcze**. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione przysługuje pomoc w tej formie. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Łącznie z tej formy pomocy w ciągu roku skorzystało 38 osób – koszt świadczeń wyniósł 307 291,44 zł. Kwota świadczeń zwróconych (wpłaty od osób korzystających z usług opiekuńczych) wyniosła 54102,00 zł. Jedna osoba skorzystała z usług specjalistycznych z zadań własnych były to usługi rehabilitacyjne. Koszt świadczeń wyniósł 4800,00 zł. Kwota świadczeń zwróconych 504,00 zł.

Zadania pomocy społecznej finansowane w ramach zadań własnych gminy udzielane są na zaspokojenie potrzeb materialnych, zdrowotnych i mieszkaniowych - łączna kwota wydatków na te cele to 349 138 zł.

Kolejną formą pomocy świadczoną przez pracowników socjalnych jest **praca socjalna** definiowana jako działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W 2022 r. pracą socjalną objęto 181 rodzin, w tym wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało 53 rodzin. Nie zawierano kontraktów socjalnych.

Podstawą prawną do udzielenia pomocy w formie dożywiania są dwie uchwały: Nr III/14/18 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie: określenia zasad zwrotu wydatków oraz podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 oraz nr III/13/18 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania: ”Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Uchwały podjęto na podstawie uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Dzięki podjętym uregulowaniom prawnym możliwe jest korzystanie z dożywiania i zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności przez osoby i rodziny, w których dochody nie przekraczają 150 % odpowiedniego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie. A w sytuacji przekroczenia dochodu korzystanie z dożywiania przy częściowej odpłatności. Dyrektorzy szkół mogą się zwrócić z wnioskami o dożywianie dzieci bez konieczności wydawania decyzji i przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Pomoc ta może być udzielona doraźnie. Łączny koszt programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2022 r. wyniósł 50 041,00 zł,

- 20 017 zł ze środków własnych gminy
- 30 024 zł w ramach dotacji Wojewody.

Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” wynosi 94 osób w tym dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej - 23, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 59, pozostałe osoby - 15. W ramach programu z posiłku skorzystało 78 osób, a zasiłek celowy otrzymało 11 osób. Dożywianie odbywało się w 4 punktach żywieniowych.

Ponadto dyrektorzy szkół w szczególnie uzasadnionych przypadkach mają możliwość zgłoszenia dzieci do objęcia dożywianiem. W 2022 r. dyrektorzy szkół nie występowali o przyznanie tej formy pomocy. Dożywianie prowadzone było w dwóch formach: pełnego obiadu - 33 osób, jednego dania gorącego - 50 osób.

Innym zadaniem pomocy społecznej jest kierowanie osób do domów pomocy społecznej. Od 2004 r. obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do DPS.

W 2022 r. w domach pomocy przebywało łącznie 8 osób:

- w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Siostry Faustyny w Krasnobrodzie – 5 osób
- w Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach – 1 osoby
- w Domu Pomocy Społecznej w Świdniku – 1 osoba
- w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie – 1 osoba

Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby wynosił:

- w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Siostry Faustyny w Krasnobrodzie – 4301 zł
- w Domu Pomocy Społecznej w Ruskich Piaskach – 4754 zł
- w Domu Pomocy Społecznej w Świdniku – 4482 zł
- w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie – 5300 zł

Odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej wyniosła 308 612 zł.

W 2022 r. po raz kolejny wystąpiła potrzeba przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi zostały przyznane dla dwóch chłopców. Koszt tych świadczeń wyniósł 4320 zł. Odpłatność wniesiona przez rodziców wyniosła 480,00 zł.

Kolejnym świadczeniem realizowanym przez tut. ośrodek jest wypłata wynagrodzenia dla opiekunów prawnych. Wypłata wynagrodzenia dla opiekuna prawnego jest zadaniem zleconym, wypłacono wynagrodzenie dla trzech opiekunów, kwota świadczeń wyniosła 15 600 zł.

Od 2021 r. mieszkanka naszej gminy przebywa w mieszkaniu chronionym. Całkowity miesięczny koszt utrzymania osoby wynosił 1700,00 zł. W 2022 r. koszty poniesione przez gminę wyniosły 13 600,00 zł osoba mieszkująca pokryła koszty w wysokości 6800 zł wysokości.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób przewlekle chorych psychicznie (Typ A) oraz osób upośledzonych umysłowo (Typ B). Jest ogniwem oparcia społecznego dla osób, które z powodu niepełnosprawności mają poważne trudności w życiu codziennym, wymagają pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, której same te osoby, ani ich rodziny nie mogą zapewnić wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

W zajęciach środowiskowego domu samopomocy w 2022 r. uczestniczyło 24 osoby. W ramach terapii zajęciowej działały następujące pracownie: gospodarstwa domowego, krawiecko-dziewiarska, pracownia komputerowa, pracownia plastyczna.

Ważnym elementem oddziaływania terapeutycznego były zajęcia prowadzone w pracowni gospodarstwa domowego, które uczyły zaspokajania podstawowych funkcji życiowych tj; samodzielności, zaradności, odpowiedzialności oraz pracy zespołowej. Uczestnicy starali się rozwijać umiejętności estetycznego podawania i przygotowywania posiłków, a także zasad kulturalnego zachowania się podczas ich spożywania. W pracowni podopieczni podczas zajęć zdobywali wiedzę teoretyczną i praktyczną, prowadzili rozmowy na tematy kulinarne m.in. zdrowego odżywiania, higieny przygotowania posiłków. Uczestnicy podczas zajęć zaznajamiali się ze sposobami przygotowania prostych oraz pracochłonnych dań, uczyli się korzystania z przepisów kulinarnych. Kiedy zbliżały się święta (Boże Narodzenie, Wielkanoc) przygotowywali potrawy charakterystyczne dla danych świąt. Poznawali metody oraz sposoby przechowywania i obróbki produktów spożywczych (mycie, krojenie, ucieranie, szatkowanie). Działalność tej pracowni umożliwiała podopiecznym zapoznanie się z zasadami działania podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego (robot kuchenny, krajalnica, mikser, zmywarka, mikrofalówka, czajnik elektryczny). Poznawali także sposoby pielęgnacji roślin ozdobnych i uprawy oraz zagospodarowania roślin użytkowych w ogrodzie. Uczyli się również prawidłowego i bezpiecznego posługiwania narzędziami ogrodowymi..

Zajęcia w pracowni krawiecko- dziewiarskiej skupiały się głównie na zdobyciu lub utrwaleniu przez uczestników umiejętności z zakresu szycia ręcznego, maszynowego, robotek ręcznych takich jak: wyszywanie, robienie na drutach itp. oraz czynnościach przydatnych w życiu codziennych m.in. obsłudze pralki automatycznej, żelazka, prasowania, cerowania odzieży, przyszywania guzików. Podopieczni poznali właściwości i rodzaje materiałów krawieckich i dziewiarskich, kształtowali umiejętność posługiwania się przyborami krawieckimi (igła, nożyczki, napaterek, centymetr

krawiecki), a także maszyną do szycia. Podczas zajęć powstało bardzo dużo prac wykonanych różnymi technikami np. obrazy wyszywane haftem krzyżykowym, szaliki robione na drutach, haftowane serwetki, torby, etui, kartki i stroiki okolicznościowe, elementy dekoracyjne. Uczestnicy bardzo chętnie poznawali nowe techniki takie jak haft diamentowy czy makrama i aktywnie uczyli się wykonywać prace w wykorzystaniem tych technik. Zajęcia w pracowni to głównie formy prac indywidualnych, grupowych (małe grupy), które są dostosowywane do możliwości każdego uczestnika. Podczas terapii, miał on możliwość nabycia umiejętności: współdziałania, pomagania sobie nawzajem, wzajemnej akceptacji i szacunku, samodzielności, planowania i organizacji pracy, radzenia sobie z trudnościami. Codzienne zajęcia rozpoczynały się od omówienia tematu pracy, przygotowania odpowiednich materiałów i przyborów. Tematyka wykonywanych prac była różnorodna, głównie: motywy roślinne i zwierzęce, elementy krajobrazowe, symbolika świąteczna i religijna oraz tematyka dobrowolna według pomysłu i projektu uczestników. Dzięki regularnemu uczestnictwu w zajęciach w pracowni można zaobserwować u podopiecznych wzrost poczucia własnej wartości, zwiększenie pewności siebie, większą samodzielność w podejmowaniu decyzji, zwiększenie zasobu słownictwa, polepszenie kontaktów interpersonalnych, swobodniejsze wypowiedzanie się na forum grupy, usprawnienie manualne, dbałość o porządek swojego otoczenia, odreagowywanie negatywnych emocji oraz zagospodarowanie czasu wolnego. Twórczość rękodzieła artystycznego stwarzała uczestnikom możliwość wyrażania swoich myśli, sposobu postrzegania świata, rozwijania wyobraźni, poczucia estetyki przy jednoczesnym wyciszeniu negatywnych emocji i rozwijaniu koncentracji oraz uwagi.

Terapii w pracowni komputerowej uczestnicy poznawali podstawy obsługi komputera. Uczyli się drukować, skanować. Bardzo chętnie korzystali również z Internetu w celu wyszukiwania różnych dla nich ciekawych informacji jak również słuchanie muzyki na platformie YouTube. Niejednokrotnie używali Internetu do gry w szachy. Dzięki dostępowi do zasobów cyfrowych często były organizowane zajęcia z filmoterapii. W czasie zajęć odbywały się dyskusje, podczas których każdy miał możliwość swobodnego podzielenia się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami.

Zajęcia w pracowni plastycznej kładły nacisk na rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczestników. Pozwalały uczestnikom na rozwijanie sprawności manualnej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, wyobraźni i kreatywności. Dostosowane formy zajęć do indywidualnych zdolności uczestników pozwoliły na wydobycie umiejętności, samorealizację pomimo istniejących trudności i ograniczeń a także podniesienie wiary we własne możliwości. Prace, które wykonywali w grupie opierały się na łączeniu różnych umiejętności poszczególnych uczestników podczas realizowania jednego tematu zajęć np. kartki okolicznościowej. Uczestnicy pracowni plastycznej zapoznali się z podstawowymi technikami plastycznymi (malowanie, rysowanie). W czasie zajęć w pracowni ćwiczona była koordynacja wzrokowo- ruchowa, spostrzegawczość w wykonywaniu zadania, dzięki czemu prace były starannie i estetycznie wykonane. Czynności plastyczne podejmowane w pracowni pomogły w odreagowaniu negatywnych emocji, zagospodarowaniu czasu wolnego oraz kształtowaniu wytrwałości i precyzji. Wykorzystywane materiały i narzędzia plastyczne, wpływały korzystnie na wyobraźnię uczestników, inspirowały i zachęcały do podejmowania prób pracy nowymi technikami. Podczas zajęć w pracowni prowadzona była terapia indywidualna i grupowa polegająca na rozwijaniu zainteresowań plastycznych osób biorących udział w zajęciach. W pracowni wykonywane były prace takie jak: malowanie obrazów różnymi technikami malarskimi, prace rysunkowe, prace z papieru i bibuły, krepiny, sznurka jutowego, ozdoby i dekoracje, kartki okolicznościowe, robienie stroików

świętecznych, obrazy techniką haftu diamentowego, anioły metodą power-texu, skrzyneczki ozdobne itp.

Ponadto odbywały się także treningi samoobsługi i umiejętności społecznych:

a) trening funkcjonowania w codziennym życiu - prowadzony był w każdej pracowni w zależności od potrzeb uczestników. Składał się z treningu kulinarnego, budżetowego, ogrodnictwa, umiejętności praktycznych, treningu nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny. W trakcie przeprowadzania tych treningów uczestnicy nabywali i utrwalali umiejętności przydatne w życiu codziennym np. przygotowywania posiłków i przetworów, posiadania ogródka warzywnego, obsługi urządzeń AGD, sporządzania listy zakupów i wyjazdów do sklepu. Uczyli się jak dbać o higienę osobistą oraz wygląd zewnętrzny (jest możliwość korzystania z prysznicza i pralki automatycznej w ośrodku), poznali zasady higieny, a także jak dbać o czystość i porządek w swoim otoczeniu. Podczas zajęć w ramach tych treningów podopieczni kształtowali i rozwijali samodzielność, dokładność, staranność, pewność siebie oraz zaradność życiową.

b) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów - uczestnicy brali udział w tym treningu, który był przeprowadzany w grupach lub indywidualnie. Trening ten miał na celu; podtrzymywania pozytywnych relacji między uczestnikami (odnoszenie się do siebie z szacunkiem), analizowanie zaistniałych sytuacji konfliktowych i właściwe reagowanie (rozmowy indywidualne lub grupowe), zwiększanie swobody w kontaktach interpersonalnych poprzez prowadzenie rozmów na różne tematy. Kilkoro uczestników brało udział w treningu komunikacyjnym, który miał na celu naukę wspomagania sposobów komunikowania się z otoczeniem, stosowaniem strategii komunikacyjnych, budowaniem wspólnego pola uwagi, oraz wspomaganiem przekazu poprzez wskazywanie palcem,

c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego - miał na celu rozwój zainteresowań oraz umiejętności korzystania uczestników ŚDS z różnych form spędzania czasu wolnego dostępnych w ich najbliższym otoczeniu oraz nabycia umiejętności odpoczynku i relaksowania się. Uczestnicy uczyli się efektywnie i racjonalnie wykorzystywać czas wolny, a także wzbogacali swoje zainteresowania. Dzięki różnorodności proponowanych form spędzania czasu wolnego, rozwijali potrzebę aktywności w tym: rozwijanie zainteresowań audycjami telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.

Kolejnym zadaniem jest wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.). Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej następuje na wniosek osoby (od dnia wpływu wniosku) lub na wniosek podmiotu udzielającego świadczenia, może być przyznane również z urzędu. W roku sprawozdawczym wydanych zostało 11 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2022 r. Gmina Zwierzyniec przystąpiła do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i

pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie, czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z własnych aspiracji. Zaangażowanie w sprawowanie opieki często utrudnia podejmowanie innych zadań niezbędnych dla funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego. Co, więcej kondycja zdrowotna osób sprawujących codzienną długotrwałą opiekę z czasem ulega pogorszeniu, co przekłada się na mniejszą skuteczność, a tym samym obniżenie komfortu życia osoby niepełnosprawnej oraz samego opiekuna. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponują czasem, który przeznaczyć mogą na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej służy również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W ubiegłym roku usługą opieki wytchnieniowej objęte zostały 2 osoby. Zadanie w całości finansowane było z budżetu wojewody. Na realizację programu gmina otrzymała kwotę zgodną z zapotrzebowaniem tj. 19 584,00 zł, w tym na realizację zadania 19 200,00 zł oraz na koszty obsługi 384,00 zł. Usługa realizowana była przez dwie osoby zatrudnione na umowę zlecenie.

Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych

Jednym z zadań wykonywanych przez ośrodek pomocy społecznej jest realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Liczba wydanych decyzji – 7

Liczba rodzin korzystających – 4

Liczba wypłaconych świadczeń – 40

Kwota wypłaconych świadczeń – 5 896,06 zł

3. Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W 2022 r. realizowana była ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.). Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli obywatel Ukrainy przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i zadeklarował zamiar pozostania na terytorium naszego kraju, jego pobyt uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Na ośrodki pomocy społecznej nałożono szereg zadań. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu również udzielał pomocy zgłaszającym się osobom m.in.:

1. Wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł- wypłacono 504 świadczenia w rodzinach w których liczba osób wyniosła 521- w łącznej wysokości 151 200,00 zł, (plus koszty obsługi 3024 zł),

2. Objęto dożywianiem dzieci – początkowo była to pomoc doraźna, a następnie dożywianie przyznawane było na podstawie decyzji – łącznie pomocą objętych zostało 62 dzieci – koszt udzielonej pomocy wyniósł 10 883,50 zł,
3. Objęto pomocą asystenta rodziny- 1 rodzinę,
4. Praca socjalna (np. pomoc w wypełnianiu dokumentów do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu, kierowanie do poradni psychologiczno – pedagogicznej, pomoc w pisaniu wniosków do sądu o ustalenie opiekuna tymczasowego, wydawano 12 skierowań do skorzystania z pomocy żywnościowej z Banku Żywności w Lublinie, pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju formularzy, udzielanie informacji o dostępnych formach pomocy itp.)

Gmina przystąpiła również do projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Lubelskie Pomaga Ukrainie- wsparcie socjalno -bytowe” realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie. Do udziału w projekcie zgłosiło się 88 osób, a faktycznie wsparciem objętych zostało 52 osoby (w tym 24 osoby dorosłe i 28 dzieci). Różnica wynika z tego, że część osób wyjechała z gminy Zwierzyniec. W ramach pomocy wszystkie osoby otrzymały środki czystości osobistej i pomieszczeń oraz wyposażenia gospodarstwa domowego. Ponadto objęto część osób pomocą psychologiczną (10 dzieci i 8 osób dorosłych) oraz asystenta rodziny.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny przysługuje m.in. prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przysługujące na dziecko świadczenia przysługują także opiekunowi tymczasowemu dziecka. Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

W 2022 r. wypłacono 72 zasiłki rodzinne w wysokości 8 406,00 zł oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo – wypłacono 1 świadczenie w łącznej kwocie 1 000,00 zł,
- samotnego wychowania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie lub 273,00 zł w przypadku gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – wypłacono 10 świadczeń w łącznej kwocie 1 930,00 zł,
- rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł wypłacany jednorazowo – wypłacone zostały 3 świadczenia w łącznej kwocie 300,00 zł.

Wypłacono również świadczenia w postaci:

- zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 215,84 zł miesięcznie – wypłacono 4 świadczenia w łącznej kwocie 863,00 zł

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo-wypłacono 1 świadczenie w łącznej kwocie 1 000,00 zł,
- świadczenie rodzicielskie w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie – wypłacono 2 świadczenia w łącznej kwocie 2 000,00 zł.

Ponadto gmina zaangażowała się do projektu „Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego” głównie poprzez kampanię informacyjną (ogłoszenie, rozdysponowanie plakatów, ulotek itp.) oraz pomoc w rejestracji osób zainteresowanych.

Bilans potrzeb

1. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków finansowych na funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu.
2. Podnoszenie poziomu i doskonalenie zawodowe kadry Ośrodka oraz sfinansowanie i zorganizowanie szkolenia dla zespołu interdyscyplinarnego.

W 2018 r. została opracowana i wdrożona Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zwierzyńiec na lata 2018-2028 – przyjęta do realizacji uchwałą Nr XLV/367/18 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu z dnia 17 maja 2018 r., jak również programy profilaktyczne:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025 - przyjęty uchwałą Nr XXXIV/268/22 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu z dnia 24 stycznia 2022 r.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2024 – przyjęty do realizacji uchwałą Nr IV/20/19 z dnia 24 stycznia 2019 r.
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwierzyńiec na lata 2020-2022 - przyjęty do realizacji uchwałą Nr XIV/107/19 z dnia 19 grudnia 2019 r.

Programy te realizowane są przez pracowników ośrodka pomocy społecznej i komisję rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z innymi instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy i powiatu oraz organizacjami pozarządowymi.

4. Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Głównym celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przedkłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

W ramach realizacji strategii w 2022 r. :

- prowadzona była praca socjalna.
- udzielano wsparcia finansowego,

- zorganizowano wypoczynek letni dla 4 dzieci,
- wypłacano stypendia i zasiłki szkolne,
- kontynuowano zatrudnienie asystenta rodziny,
- realizowano zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Zwierzyniec,
- realizowano porozumienie zawarte z Powiatowym Urzędem Pracy w Zamościu, celem którego było określenie zasad współpracy w zakresie procedur postępowania z klientami ośrodka pomocy, będącymi jednocześnie klientami urzędu pracy,
- podpisano porozumienie ze Stowarzyszeniem MONAR - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Chełmie dotyczącego możliwości kierowania do schroniska osób bezdomnych z terenu gminy Zwierzyniec,
- podpisano porozumienie z Kołem Przemyskim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Przemyślu, dotyczącego możliwości kierowania do schroniska osób bezdomnych z terenu gminy Zwierzyniec,
- kontynuowano spotkania grupy AA,
- realizowano zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- realizowano zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- prowadzono Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców gminy,
- kontynuowano działalność zespołu interdyscyplinarnego,
- kierowano sprawców przemocy do programów korekcyjno – edukacyjnych
- zakupiono programy i materiały profilaktyczne,
- kontynuowano współpracę z Bankiem Żywności w Lublinie, w ramach którego pozyskano 18422 kg żywności, z tej formy pomocy skorzystało 400 osób – przekazanych zostało 800 paczek.
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry ośrodka pomocy, poprzez uczestnictwo pracowników ośrodka w szkoleniach, konferencjach, webinarach itp.,
- aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w dwóch placówkach wsparcia dziennego: Środowiskowym Domu Samopomocy w Sochach i Warsztacie Terapii Zajęciowej w Zwierzyncu, w 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało 30 osób z terenu naszej gminy,
- uczestnictwo mieszkańców naszej gminy w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Białobrzegach „Krok dalej”,
- przystąpienie do programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 ,
- współpraca z Centrum Psychologii i Psychoterapii Euro -Medica dotyczącej pomocy dzieciom w ramach zawartego porozumienia,
- realizowano program „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego dożywiano bezpłatnie, a w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego - przy częściowej odpłatności rodziców,
- kontynuowano współpracę z instytucjami działającymi na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną tj. sądami, policją, służbą zdrowia, szkołami.
- kontynuowano współpracę z Domem Pomocy Społecznej w Żyrzynie, prowadzącym mieszkania chronione typu treningowego,

5. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Uchwałą Nr IV/20/19 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu z dnia 24 stycznia 2019 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024, którego głównym celem było ograniczenie przemocy domowej na terenie miasta i gminy Zwierzyniec poprzez sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy i skuteczną pomoc ofiarom przemocy.

Cele szczegółowe programu:

- edukacja społeczności lokalnej w zakresie problematyki przemocy w rodzinie,
- zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy kompleksowej pomocy,
- zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

W ramach realizacji celu *edukacja społeczności lokalnej w zakresie problematyki przemocy w rodzinie*:

- upowszechniano informacje na temat przemocy w rodzinie poprzez rozpropagowanie ulotek i broszur nt. zjawiska przemocy (ulotki otrzymali członkowie zespołu interdyscyplinarnego i osoby objęte procedurą niebieskiej karty oraz społeczność lokalna gminy),
- placówki oświatowe wyposażono w materiały, publikacje, płyty i kasety o tematyce przemocy,

Realizując drugi z celów tj. *zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy kompleksowej pomocy*:

- przeprowadzano interwencje w środowiskach zagrożonych przemocą,
- realizowano procedurę Niebieskiej Karty poprzez pracę zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- prowadzono rozmowy motywacyjno - wspierające ze sprawcami i osobami dotkniętymi przemocą,
- zapewniano wsparcie psychologiczne, prawne i terapeutyczne w Punkcie Konsultacyjnym w Zwierzyńcu- w 2022 r. ze wsparcia skorzystało 11 osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- motywowano sprawców przemocy do udziału w programach edukacyjno – korekcyjnych,
- motywowano do udziału w terapii małżeńskiej,
- zapewniano schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczebrzeszynie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- prowadzono diagnozę potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w ramach pracy socjalnej,
- zapewniano pomoc materialną osobom dotkniętym przemocą.

W ramach realizacji kolejnego celu tj. *zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie*:

- podnoszono wiedzę pracowników socjalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniu stacjonarnym,
- prowadzono działania edukacyjne dla członków zespołu interdyscyplinarnego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w konferencji i szkoleniach on-line

Cel *podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie* realizowany był poprzez:

- kierowanie wniosków do Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwierzyńcu w celu wszczęcia postępowania w sytuacji gdy do aktów przemocy dochodziło pod wpływem alkoholu,
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- motywowanie sprawców przemocy do uczestnictwa w programach edukacyjno – korekcyjnych.
- zapewniano pomoc specjalistyczną.

Ośrodek systematycznie współpracuje z pedagogami szkolnymi, dyrektorami, kuratorami społecznymi, policją, ośrodkiem interwencji kryzysowej w zakresie profilaktyki przemocy. W budynkach ośrodka, policji, szkoły, przychodni są umieszczone plakaty, dostępne są ulotki, broszury, które informują o tym jak rozpoznać zjawisko przemocy, jak mu zapobiegać, gdzie szukać pomocy oraz mają na celu uwrażliwienie społeczeństwa w przypadku zauważenia takiego problemu w środowisku.

6. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

Skład Zespołu (imię, nazwisko, instytucja) wg stanu na dzień 31.12.2022:

1. Edyta Wolanin - przedstawiciel Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwierzyńcu
2. Robert Okoń - przedstawiciel Posterunku Policji w Zwierzyńcu
3. Michał Łuszcz - przedstawiciel Posterunku Policji w Zwierzyńcu
4. Grażyna Padyasek - przedstawiciel Szkoły Podstawowej w Zwierzyńcu
5. Agnieszka Balicka - przedstawiciel Technikum im. Jana Zamoyskiego w Zwierzyńcu
6. Teresa Harkot - przedstawiciel Przychodni Lekarskiej „Novamed” w Zwierzyńcu
7. Barbara Romaszko - przedstawiciel Stowarzyszenia Profilaktyczno- Edukacyjnego „Razem” w Zwierzyńcu
8. Elżbieta Koczulap - przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu
9. Małgorzata Sikorska - przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu
10. Justyna Sykała - przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu
11. Anna Łączkowska - przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu
12. Artur Kita - przedstawiciel Sądu Rejonowego w Zamościu.

W roku sprawozdawczym:

1. do przewodniczącego zespołu wpłynęło 7 formularzy „Niebieskie Karty-A”, z tego 2 karty złożone przez pracownika socjalnego MOPS, a pozostałe przez policję,
2. odbyło się 28 spotkań grup roboczych, w trakcie których wypełniono 10 formularzy „Niebieskie Karty-C” oraz 4 formularzy „Niebieskie Karty-D”,
3. kontynuowano 7 procedur Niebieskie Karty wszczętych w latach poprzednich,
4. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ustawą celem omówienia bieżących działań,
5. ponadto każdorazowo członkowie zespołu zapoznawali się z formularzem NK-A,
6. do prowadzenia procedury Niebieskie Karty powołano 7 grup roboczych, łącznie w 2022 roku funkcjonowało 14 grup roboczych,
7. zakończono 10 procedur – z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
8. zorganizowano szkolenie w trybie stacjonarnym dla wszystkich członków zespołu,
9. współpracowano z Punktem Konsultacyjnym w Zwierzyńcu,
10. współpracowano z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Szczepleszynie,
11. sporządzono raport i analizę czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

W 2022 roku pracownicy socjalni założyli 2 „Niebieskie Karty”, pozostałe założyli przedstawiciele policji. W każdym przypadku członkowie zespołu zapoznali się z formularzem i zostały powołane grupy robocze, mające na celu pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Głównymi działaniami grup roboczych była praca socjalna, w tym cykliczne wizyty w miejscu

zamieszkania, wskazanie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, form poradnictwa medycznego, zawodowego oraz rodzinnego. Skierowane zostały wnioski do Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wystąpiły również przypadki powiadomienia sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dziecka. Policjanci z Posterunku Policji wszczynali postępowania przygotowawcze pod kątem art. 207 § 1 Kodeksu karnego. Pojawiła się także konieczność zastosowania nakazu natychmiastowego opuszczenia miejsca zamieszkania przez sprawcę oraz wydania zakazu zbliżania się. Nie wystąpiły okoliczności uzasadniające wszczęcie procedury odebrania dziecka w trybie art.12 a ustawy.

7. Sprawozdanie z realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 390) określa zasady nabywania prawa do świadczeń oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki;
- 2) świadczenia opiekuńcze tj. zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
- 3a) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22b;
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 5) świadczenie rodzicielskie.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się, tj. pełnoletniej osobie uczącej się nie pozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł miesięcznie, natomiast gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego zastosowanie znalazły przepisy art. 5 ust. 3, ust. 3a, ust. 3b, ust. 3c i ust. 3d w/w ustawy. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. Łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w zdaniu powyższym, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

1. zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
2. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka -podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
3. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - podzielonych przez 12.

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują (art. 5 ust. 3-3d ustawy).

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2022 r. wypłacono 3027 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 342 048,25 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka w wysokości 1000,00 zł jednorazowo – wypłacono 9 świadczeń w łącznej kwocie 5 234,80 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie - wypłacono 71 świadczeń w łącznej kwocie 24 824,17 zł,
- samotnego wychowania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie lub 273,00 zł w przypadku gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – wypłacono 183 świadczenia w łącznej kwocie 34 681,86 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek wypłacany jest w dwóch wysokościach: 90,00 zł miesięcznie dla dziecka do 5 roku życia oraz 110,00 zł miesięcznie dla dzieci powyżej 5 roku życia – wypłaconych zostało 154 świadczenia w łącznej kwocie 15 821,64 zł,
- rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł wypłacany jednorazowo – wypłaconych zostało 387 świadczeń w łącznej kwocie 18 424,24 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania; dodatek wypłacany był w wysokości 69,00 zł miesięcznie dla dzieci dojeżdżających do szkoły – wypłaconych zostało 500 świadczeń w łącznej kwocie 32 332,73 zł oraz dzieci zamieszkujących w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły, dodatek wypłacany był w wysokości 113,00 zł miesięcznie – wypłaconych zostało 25 świadczeń w łącznej kwocie 2 312,12 zł,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej dodatek wypłacany był w wysokości 95,00 zł miesięcznie – wypłacono 579 świadczeń na łączną kwotę 52 973,24 zł.

Świadczenia opiekuńcze

Zasiłek pielęgnacyjny - przysługuje w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej

egzystencji. Zasiłek przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie, która ukończyła 75 lat oraz osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie. W 2022 r. wypłacono 1510 świadczeń w łącznej kwocie 325 919,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy – przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie. W 2022 r. wypłacono 100 świadczeń w łącznej kwocie 61 111,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne w 2022 r. przysługiwało w wysokości 2119,00 zł miesięcznie. Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Waloryzacja polega na zwiększeniu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

W 2022 r. wypłacono 397 świadczeń w łącznej kwocie 834 631,00 zł.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych od świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacane są składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłaconych za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne zostało 245 w wysokości 141 229,00 zł, natomiast składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 253 w wysokości 48 103,00 zł.

Składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłaconych za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy zostało 80 w wysokości 13 445,00 zł, natomiast składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 99 w wysokości 5 524,00 zł.

Łączna kwota opłaconych składek wyniosła 208 301,00 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1000,00 zł na jedno dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł. W 2022 r. wypłacono 17 zapomóg w łącznej kwocie 17 000,00 zł.

Świadczenie rodzicielskie – przysługuje matce lub ojcu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia oraz osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia. Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego.

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres wydłuża się nawet do 71 tygodni. Świadczenie przysługuje od dnia porodu; objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia oraz przysposobienia dziecka nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia. Świadczenie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie. W 2022 r. wypłacono 102 świadczenia rodzicielskie w łącznej kwocie 95 053,00 zł.

W sprawach o świadczenia rodzinne w 2022 r. wydanych zostało 422 decyzji, w tym 13 decyzji odmownych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz 21 decyzji z powodu niespełnienia przesłanek warunkujących ustalenie prawa do świadczeń.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. uprawnionych do świadczeń rodzinnych było 227 rodzin.

W 2022r. realizowana była ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2020r. poz. 1297 ze zm.). Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji

przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł.

W związku z realizacją ustawy wypłacono 12 zasiłków dla opiekunów w łącznej wysokości 7 440,00 zł.

Od w/w świadczenia opłacane są również składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - opłaconych zostało 12 składek w wysokości 2 047,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono 12 składek w wysokości 670,00 zł.

W 2022r. realizowana była ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.). Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej a także instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Z w/w ustawy przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie przysługuje w wysokości 4000,00 zł bez względu na osiągnięte dochody. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka. Przedmiotowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Niezbędne jest również posiadanie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

W 2022 r. wypłacono 1 świadczenie w łącznej wysokości 4000,00 zł.

Kwota wydatków poniesionych na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie społeczne oraz koszty obsługi świadczeń w 2022 roku wyniosły 2 280 981,83 zł, w tym z zadań zleconych 2 236 954,43 zł oraz 28 093,06 zł z zadań własnych. Zadania z Funduszu Pomocy dla obywateli Ukrainy wyniosły 15 934,34 zł.

8. Sprawozdanie z funduszu alimentacyjnego

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.) określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji, w tym zasady przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z w/w ustawą w przypadku bezskutecznej egzekucji osoba uprawniona do alimentów od rodzica może złożyć do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku otrzymania w/w wniosku lub w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Po otrzymaniu takiego wniosku organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niepełności na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentów oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się w urzędzie pracy oraz informuje urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W sytuacji, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmawia złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w urzędzie pracy czy podjęcia zatrudnienia, organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. wpłynęło 12 wniosków o podjęcie działań wobec 10 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie gminy Zwierzyniec. W związku z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z urzędu podjęto działania wobec 6 dłużników alimentacyjnych z terenu naszej gminy oraz wystąpiono z 11 wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza gminą Zwierzyniec. Pomimo przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wobec trzech dłużników nie było możliwe podjęcie działań - dwaj dłużnicy przebywają poza granicami kraju, adres ich jest nieznanym, jeden dłużnik przebywa w zakładzie karnym.

Działając z upoważnienia Burmistrza Zwierzynca jako organu właściwego dłużnika, wezwano 16 dłużników z gminy Zwierzyniec do stawienia się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania od nich oświadczenia majątkowego. W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w 2022 r. przeprowadzono 9 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 9 oświadczeń majątkowych od dłużników.

W związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odmową złożenia oświadczenia majątkowego wobec 1 dłużnika wszczęto postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Wobec 1 dłużnika wystąpiono do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu Karnego. Wystosowano 1 wniosek do Centralnej Ewidencji Kierowców z zapytaniem: czy dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienia do kierowania

pojazdami. W związku z otrzymaniem odpowiedzi, twierdzącej skierowano 1 wniosek do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy.

Zgodnie z art. 5 ust. 6 w/w ustawy uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika skierowanego do starosty, gdy: 1) ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, o której mowa w ust. 3, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów lub 2) nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego. W 2022 r. wystąpiono do Starosty z 1 wnioskami o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika.

Zgodnie z art. 5a w/w ustawy po otrzymaniu kolejnego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, dotyczącego tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku, gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

W związku z powyższym wobec 4 dłużników nie podejmowano dalszych działań.

Na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. W 2022 r. kryterium dochodowe uprawniające do pobierania w/w świadczenia wynosiło 900 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego stosuje się zasadę „złotówka za złotówkę”.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

W 2022 r. wydano 29 decyzje w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 23 decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 2 z zastosowaniem mechanizmu złotówka za złotówkę,
- 3 decyzje w sprawie zmiany wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 3 decyzje uchylające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie sprawozdawczym uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego było 36 dzieci z 23 rodzin, którym wypłacono 388 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 146 706,93 zł.

Zgodnie z ustawą dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami.

W 2022 r. kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wyniosły 84 656,61 zł, z tego na dochody własne Gminy Zwierzyniec przekazano 8 982,29 zł.

W związku z przyznaniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wystąpiono z 22 wnioskami do organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego prowadzonego w celu zaspokojenia roszczeń osób uprawnionych oraz wystosowano do Prokuratury Rejonowej w Zamościu 16 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa niealimentacji.

9. Sprawozdanie z realizacji świadczeń pomocy materialnej dla uczniów.

Ustawa o systemie oświaty (Dz. U. 2022 r. poz. 2230) określa rodzaje pomocy materialnej dla uczniów. Pomoc materialna jest udzielana uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier z nimi związanych. Świadczeniami pomocy materialnej są stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne jest świadczeniem o charakterze socjalnym, uczeń starający się o nie musi spełniać określone kryterium dochodowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż 600,00 zł. Wysokość tej kwoty wylicza się na podstawie przepisów art. 8 ust. 3-13 ustawy o pomocy społecznej, natomiast wysokość stypendium szkolnego określona jest w uchwale nr XXIII/161/12 Rady Miejskiej w Zwierzyncu z dnia 26 stycznia 2012 r.

Wypłata stypendium następuje na wniosek w formie refundacji kosztów poniesionych przez ucznia/rodzica na podstawie przedłożonych imiennych rachunków, faktur bądź innych dokumentów potwierdzających zakup m.in.:

- podręczników na rok, na który przyznano stypendium, lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, programów komputerowych i innych pomocy edukacyjnych,
- przyborów i pomocy szkolnych,
- opłat za udział w nauce języków obcych lub w innych zajęciach edukacyjnych,
- opłat za wycieczki szkolne, wyjazdy do kin, teatrów,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, w tym opłat za internat, czesne lub bursę.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego m.in. ciężka choroba ucznia, śmierć rodzica lub opiekuna prawnego. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie zasiłku. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi bez względu na dochód rodziny, w maksymalnej kwocie 620,00 zł.

Pomoc materialna dla uczniów za rok kalendarzowy 2022 uwzględnia rok szkolny 2021/2022 (wiosna) oraz 2022/2023 (jesień). We wrześniu 2022 r. złożono 43 wnioski o przyznanie stypendium szkolnego. Wydano 43 decyzje przyznające prawo do stypendium szkolnego. Z pomocy materialnej dla uczniów w 2022 r. skorzystało 52 uczniów.

Łączna kwota wydatków poniesionych na wypłatę stypendium szkolnego za 2022 r. wyniosła – 101 680,76 zł

1. koszty obsługi – 69 366,36 zł
2. wypłata stypendium – 32 314,40 zł

w tym:

- dotacja na zadania własne z budżetu państwa – 25 851,52 zł
- zadania własne – 6 462,88 zł.

10. Sprawozdanie z realizacji Karty Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny jest ważnym instrumentem polityki prorodzinnej oraz prospołecznej. Stanowi ofertę systemu zniżek kierowanej do rodzin wielodzietnych, którzy mają lub mieli na utrzymaniu nie mniej niż troje dzieci. Posiadanie Karty Dużej Rodziny uprawnia do tańszego korzystania z wachlarza ofert podmiotów publicznych, jak również prywatnych w m.in. branży spożywczej, paliwowej, zdrowotnej czy w sektorze bankowo- ubezpieczeniowym. Co więcej, rodziny wielodzietne otrzymują profity w postaci tańszych biletów na wydarzenia kulturalne, wystawy, muzea, przejazdy komunikacją publiczną. Obecnie Karta Dużej Rodziny obejmuje ponad 8 tys. firm oraz instytucji publicznych w ponad 29 tys. lokalizacjach na terenie całej Polski.

Główne cele programu to wsparcie rodzin wielodzietnych w dostępie do towarów oraz usług, zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z tych rodzin oraz integracja rodzin dzięki specjalnie dostosowanej ofercie kulturalno-rekreacyjnej. Ponadto, Karta Dużej Rodziny ma służyć w promocji rozwijania modelu wielodzietnego rodzicielstwa oraz utrzymywaniu pozytywnego wizerunku takich rodzin.

Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny można składać w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu bądź elektronicznie za pośrednictwem platformy Empatia. Karta przysługuje członkom rodziny wielodzietnej, za których uznaje się za rodzica/małżonka rodzica mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci :

- w wieku do ukończenia 18. roku życia,
- w wieku do ukończenia do 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko się uczy lub studiuje,
- bezterminowo - jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od czerwca 2021 roku Karta Dużej Rodziny może być wydawana dwóch formach: tradycyjnej oraz aplikacji mObywatel na urządzeniach mobilnych.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku wpłynęło 54 wniosków, w tym :

- 5 wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny,
- 40 wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny składającej się wyłącznie z rodziców,
- 5 wniosków dla osób, które były już posiadaczami karty – przedłużenie terminu ważności karty
- 2 wnioski dla nowych członków rodziny
- 1 wniosek o wydanie duplikatu karty
- 1 wniosek o uzupełnienie rodziny

Do programu "Karta Dużej Rodziny" przystąpiło 45 rodzin wielodzietnych, z czego 81 rodziców/ małżonków oraz 20 dzieci, wydano 107 kart.

Na ten cel wydatkowano kwotę pochodzącą z dotacji budżetu państwa w wysokości 797,00 złotych.

11. Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

W 2022 r. realizowana była ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm), która określała warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Celem świadczenia wychowawczego było częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługiwało matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Świadczenie przysługiwało w wysokości 500,00 zł miesięcznie bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

W roku 2022 realizowano świadczenia na podstawie złożonych wniosków w okresie świadczeniowym 2021/2022. Zgodnie z nowelizacją w/w ustawy realizowano sprawy do 31 maja 2022 r. Od czerwca 2022 r. przyjmowaniem wniosków i wypłatą zajmuje się ZUS.

W 2022 r. na realizację w/w zadania wydatkowano łączną kwotę **2 212 674,82 zł** w tym ze środków własnych **14 079,98 zł**.

12. Sprawozdanie z wydawania zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”

W 2022 r. realizowane było zadanie z zakresu przyjmowania wniosków dotyczących żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze”.

Zgodnie z art. 411 ust. 10 k ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu jest ustalana na podstawie dochodów osiągniętych w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

Dochód jest ustalany na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390).

W 2022 r. wydano 15 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

13. Sprawozdanie z realizacji ustawy o dodatku węglowym

W 2022 r. realizowana była ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r o dodatku węglowym. (Dz.U. z 2023 r. poz. 141 ze zm.).

Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3000 złotych. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego należało złożyć w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1967) wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Nowelizacja ustawy o dodatku węglowym wprowadziła możliwość uzyskania dodatku węglowego przez kilka gospodarstw domowych zamieszkujących pod jednym adresem. Nowe przepisy pozwalały na przyznanie dodatku, jeżeli do dnia 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw domowych zamieszkujących pod adresem w odrębnych lokalach. W takiej sytuacji dodatek węglowy był przyznawany w drodze decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W 2022 r. wpłynęło 1482 wnioski o wypłatę dodatku węglowego. Pozytywnie rozpatrzono i wypłacono 1117 dodatków węglowych w łącznej wysokości 3 351 000,00 zł. W pozostałych sprawach wydano decyzje odmowne lub pozostawiono wnioski bez rozpoznania z powodu niespełnienia przesłanek warunkujących przyznanie dodatku węglowego.

Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 3 418 014,19 zł.

14. Sprawozdanie z realizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

W 2022 r. realizowana była ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.).

Dodatek przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy albo kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG albo kocioł olejowy. Wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której

mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

1. 3 000 zł- w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy z wyłączeniem drewna kawałkowego,
2. 1 000 zł- w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym,
3. 500 zł- w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG
4. 2 000 zł- w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych należało złożyć w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz.U. z 2022 r. poz. 2243) wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

Nowelizacja ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wprowadziła możliwość uzyskania dodatku dla gospodarstw domowych przez kilka gospodarstw domowych zamieszkujących pod jednym adresem. Nowe przepisy pozwalały na przyznanie dodatku, jeżeli do dnia 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw domowych zamieszkujących pod adresem w odrębnych lokalach. W takiej sytuacji dodatek dla gospodarstw domowych był przyznawany w drodze decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W 2022 r. wpłynęło 476 wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych. Pozytywnie rozpatrzono i wypłacono 466 dodatków w łącznej wysokości 534 500,00 zł. W pozostałych sprawach wydano decyzje odmowne lub pozostawiono wnioski bez rozpoznania z powodu niespełnienia przesłanek warunkujących przyznanie dodatku.

Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 558 960,00 zł.

15. Sprawozdanie z realizacji ustawy o dodatku osłonowym

W 2022 r. realizowana była ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 169 ze zm.).

Dodatek osłonowy został wprowadzony w ramach tarczy antyinflacyjnej. Świadczenie miało być odpowiedzią na szczególne problemy niektórych gospodarstw domowych związane ze znaczącym wzrostem cen towarów i usług, zwłaszcza cen energii elektrycznej i paliw. Dodatek osłonowy zastąpił dotychczasowy dodatek energetyczny.

Dodatek osłonowy przysługiwał:

- 1) osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.) nie przekracza kwoty 2100 zł, oraz
- 2) osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę;

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, dodatek osłonowy przysługiwał w wysokości różnicy pomiędzy kwotą dodatku, a kwotą przekroczenia – tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Jeżeli wysokość dodatku, ustalona według tej zasady była niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługiwał.

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, 1162 i 1243) świadczenie było podwyższone i wynosiło:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Wnioski o wypłatę dodatku osłonowego przyjmowane były w okresie od stycznia 2022r. do 31 października 2022 r. Jeżeli wniosek o dodatek osłonowy został złożony do dnia 31 stycznia 2022 r. wypłata dodatków była realizowana w 2 równych ratach, tj. do 31 marca 2022r. oraz do 2 grudnia 2022 r.

W 2022 r. wpłynęło 974 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. Pozytywnie rozpatrzono 921 wniosków. Wydano 47 decyzji odmownych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz 6 rozstrzygnięć z innych powodów (zgon wnioskodawcy, ponownie złożony wniosek).

W związku z realizacją ustawy wypłacono dodatki osłonowe w łącznej wysokości 579 530,17 zł. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 591 118,93 zł.

16. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań.

Celem wprowadzenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest dobro dziecka, zapewnienie mu ochrony, praw i wolności oraz dobro rodziny. Cel zgodnie z zapisami ustawy powinien być realizowany poprzez skuteczną współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa określa:

1. zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych;
2. zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
3. zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
4. zasady finansowania, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
5. zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W ramach realizacji powyższych zadań Uchwałą Nr XIV/107/19 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu z dnia 19 grudnia 2019 r. uchwalony został Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Zwierzyńcu na lata 2020 – 2022. Jako główny cel programu wyodrębniono: tworzenie optymalnie spójnego systemu wsparcia rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych;
2. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym;
3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązanie już istniejących;
4. Podnoszenie kompetencji kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

W ramach realizacji powyższych celów w 2022 r. podjęto działania:

- pracownicy ośrodka pomocy społecznej informowali rodziny o przysługujących im formach wsparcia
- realizacja programów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych - program „Posiłek w szkole i w domu”,
- pomoc w elektronicznej rejestracji osób jako osoby bezrobotne celem aktywizacji zawodowej tych osób,
- objęcie pracą socjalną rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- wspieranie rodzin poprzez objęcie pomocą asystenta rodziny,
- podejmowanie działań profilaktycznych i interwencyjnych w przypadkach gdzie zagrożone jest dobro dzieci,
- rozpowszechnianie informacji o możliwości skorzystania z porad psychologa zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym oraz specjalistów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczebrzeszynie,
- podejmowanie szybkiej interwencji wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz pomocy dla ofiar przemocy,
- monitorowanie zjawiska nadużywania alkoholu lub uzależnienia poprzez sporządzanie sprawozdań i przeprowadzenia diagnozy problemów uzależnień,
- pomoc o charakterze interdyscyplinarnym,
- kontynuacja zatrudnienia psychologa specjalizującego się w poradach dla dzieci i młodzieży,
- pomoc finansową dla rodzin na zakup przyborów szkolnych, odzieży i obuwia szkolnego,
- realizację usług specjalistycznych dla niepełnosprawnych dzieci,

- kontynuowanie współpracy przez asystenta rodziny z kuratorami, policją, szkołami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny,
- działanie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- udział w szkoleniach kadry pracującej z rodziną,
- możliwość udzielenia pomocy w postaci świadczeń przysługujących na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Pomocą asystenta objęto rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w rodzinie zastępczej oraz rodzinach, które przeżywają trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci.. Praca asystenta z rodzinami, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej ma na celu powrót dzieci do rodziny biologicznej, natomiast praca z rodzinami przeżywającymi trudności ma na celu pomoc w sprawowaniu opieki, wychowaniu dzieci, podniesieniu umiejętności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz pomoc w gospodarowaniu budżetem domowym. Łącznie pomocą asystenta objęto 15 rodzin. Ustawa nałożyła również na gminę obowiązek ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

W 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 6 dzieci (wyłącznie w rodzinach zastępczych), za które Gmina Zwierzyniec poniosła odpłatność w kwocie 32 428,00 zł.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny wyniosły 62 359,57 zł. Kwota środków przekazana przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie w formie dotacji w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2022” wyniosła 3000,00 zł z Funduszu Pracy oraz ze środków własnych 140,00 zł.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

1. Powołanie zespołu do spraw asysty rodzinnej.
2. Poprawa jakości opieki i wychowania dzieci w rodzinach biologicznych.
3. Umożliwienie powrotu do środowiska rodzinnego dzieci umieszczonych w systemie pieczy zastępczej.
4. Stworzenie warunków podnoszenia kompetencji osób i instytucji działających w obszarze wspierania rodziny.
5. Powołanie rodzin wspierających.

17. Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji za 2022 rok

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną opracowania raportu z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji jest art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – (t. j. Dz.U. z 2023 poz.165 ze zm.). Prezentowany raport przedstawia działania zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku.

Uchwałą Nr XXXIV/268/22 Rady Miejskiej w Zwierzyńcu dnia 25 stycznia 2022 roku został przyjęty Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony na lata 2022-2025.

Głównym źródłem finansowania zadań zawartych w programie były opłaty pobierane za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki przekazane gminie pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki). Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowił integralną część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględniał cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

II. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025

Celem głównym programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców poprzez podejmowanie i prowadzenie działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów problemów uzależnień.

Cel główny programu był realizowany poprzez cele szczegółowe, które obejmowały szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień oraz pomoc osobom dotkniętym uzależnieniem i ich rodzinom. tj.

- ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem uzależnień,
- zwiększanie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych nt. zagrożeń z używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych,
- promowanie zdrowego stylu życia wolnego od używek,
- ograniczenie dostępności spożycia alkoholu,
- zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, a także przemocy w rodzinie.

III. REALIZOWANE DZIAŁANIA

Prowadzono działalność Punktu Konsultacyjnego

Mając na względzie zadania zapisane w gminnym programie m. in. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie wsparcia rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a także w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w 2022 roku kontynuowano działalność punktu konsultacyjnego.

Zadaniem punktu było:

- zdiagnozowanie problemu całej rodziny i zaplanowanie pomocy,
- motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i członków ich rodzin do podjęcia terapii,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielenie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu uzależnienia poprzez rozmowy wspierające,
- rozpoznanie zjawiska przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy w rodzinie, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- udzielenie pomocy psychologicznej dzieciom i osobom dorosłym, pomocy prawnej w sytuacjach kryzysowych wywołanych problemem uzależnień oraz terapeutycznej,
- prowadzenie działalności profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie,
- upowszechnianie informacji nt. szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz materiałów promujących konieczność zachowania abstynencji,
- gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy dla osób dotkniętych problemem uzależnień oraz zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Specjaliści punktu konsultacyjnego dostępni byli do dyspozycji mieszkańców naszej gminy w każdy wtorek w godzinach od 15⁰⁰ do 17⁰⁰.

Dyżury pełnili:

- radca prawny,
- specjalista terapii uzależnień,
- instruktor terapii odwykowej,
- psycholog dla dzieci i młodzieży,
- psycholog dla osób dorosłych.

W ramach pełnienia dyżurów w 2022 roku udzielono:

- 53 konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych,
- 14 konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich opiekunów
- 77 porad prawnych,
- 58 konsultacji z instruktorem terapii odwykowej,
- 58 konsultacji ze specjalistą psychoterapii uzależnień.

Na wynagrodzenia w związku z zawartymi umowami cywilnoprawnymi ze specjalistami punktu konsultacyjnego wydatkowano kwotę **28 041,54** złotych.

Wspierano edukację osób pracujących zawodowo w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych

W ramach powyższego działania dla osób udzielających konsultacji i porad w Punkcie Konsultacyjnym, zaangażowanych w niesienie pomocy innym ludziom oraz ich rodzinom, w rozwiązywaniu problemów w 2022 roku prenumerowano miesięcznik „Świat Problemów”. Miesięcznik prenumerowano celem podnoszenia kompetencji, stosowania nowoczesnych metod pracy jak również poszerzenia zdobytej wiedzy. Zakupiono prenumeratę roczną.

Na powyższe działanie wydatkowano kwotę **260,00** złotych.

Prowadzono działania w zakresie edukacji mieszkańców gminy poprzez dystrybuowanie materiałów profilaktycznych.

Ważne są także działania profilaktyczne kierowane do mieszkańców w tym do dzieci i młodzieży szkolnej. Ulotki i inne materiały o charakterze edukacyjno-informacyjnym docierały do mieszkańców poprzez wyłożenie ich w miejscach użyteczności publicznej tj. Urzędzie Miejskim w Zwierzyńcu, Punkcie Konsultacyjnym w Zwierzyńcu, Posterunku Policji w Zwierzyńcu, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zwierzyńcu, Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Zwierzyńcu, Przychodni NOVAMED w Zwierzyńcu. Zakupiono materiały profilaktyczne zwiększające świadomość dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Ponadto zakupiono gry planszowe - innowacyjne narzędzie profilaktyki uzależnień, które przekazano do placówek oświatowych oraz ośrodka kuratorskiego funkcjonujących na terenie gminy celem wykorzystania jako narzędzie do pracy z dziećmi i młodzieżą. Celem gry było przekazanie wszechstronnej i rzetelnej wiedzy na temat zagrożeń płynących ze spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i palenia tytoniu, a także ukazanie dobroczynnego wpływu sportu, będącego najlepszą alternatywą dla używek.

Ponadto w placówkach oświatowych realizowano programy profilaktyczne rekomendowane w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz warsztaty profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej.

Na działania w zakresie edukacji mieszkańców i profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży wydatkowano kwotę **19 699,00** złotych.

Przystąpiono po raz kolejny do ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Była to kampania, która ma wspierać młode pokolenie w ponownym odnajdywaniu się w realnym świecie i w powrocie do równowagi. Celem głównym kampanii było:

- budowanie umiejętności i rozwijanie kompetencji radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy,
- wyzwalanie pozytywnych emocji, czyli niwelowanie szkód psychicznych związanych z pandemią,
- nabywanie umiejętności zagospodarowania wolnego czasu, aktywnego trybu życia,

- ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (agresywnych i autodestrukcyjnych) będących wynikiem izolacji społecznej (rówieśniczej),
- wspieranie działalności wychowawczej szkół i placówek oświatowych,
- edukacja rodziców i wsparcie ich w zakresie umiejętności wychowawczych.

Cele dodatkowe kampanii to:

- integracja zespołów klasowych,
- poznawanie swoich uczniów przez nauczycieli,
- wspieranie pozytywnych wyborów życiowych,
- kształtowanie zdrowych nawyków życiowych.

W ramach kampanii zakupiono pakiet materiałów profilaktyczno-edukacyjnych zarówno dla uczniów, ich rodziców, opiekunów i wychowawców, którzy byli adresatami programu.

Ulotki dla uczniów były jednocześnie kartami pracy zawierały ćwiczenia i zadania dostosowane do wieku odbiorcy. Ułatwiały zapoznanie i zapamiętanie treści przekazywanych w kampanii, związanych z odnawianiem i kształtowaniem kompetencji społecznych i zdrowotnych, pomagających w powrocie do normalności.

Materiały dla rodziców zawierały wskazówki dotyczące wzmacniania więzi rodzinnych, ochrony jej najmłodszych członków oraz sposobów pomagania dzieciom i młodzieży w powrocie do normalności.

Scenariusze zajęć dla nauczycieli to propozycja gotowych konspektów do pracy z określoną grupą odbiorców w zakresie zagadnień związanych z powrotem do życia społecznego.

W ramach kampanii dzieci i młodzież miała możliwość uczestniczenia w konkursach indywidualnych i zespołowych. Jak zwykle na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody. Pragnę podkreślić, iż w gronie wyróżnionych w kampanijnym konkursie znalazło się pięcioro uczniów ze szkoły podstawowej, którzy brali udział w konkursie plastyczno-literackim pn. „Nie czas na nudę” dla przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych. Wyróżnieni uczniowie otrzymali nagrody książkowe oraz dyplom, które przekazano uczniom -wydatkowano kwotę **1 476,00** złotych.

Zorganizowano piknik profilaktyczny

Centrum kultury i biblioteka publiczna oraz szkoła podstawowa i miejsko - gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych zorganizowali piknik- jako przedsięwzięcie promujące zdrowy styl życia. Piknik wpisał się w działania kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Otwarcia pikniku dokonała Pani Burmistrz, Przewodnicząca Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwierzyńcu wraz z dyrekcją Szkoły Podstawowej. Dzieci i młodzież mieli możliwość udziału w rozgrywkach i konkurencjach sportowych, za które otrzymywali nagrody. Na placu szkolnym uczniowie mieli możliwość wzięcia udziału w licznych konkurencjach sportowych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się urządzenia rekreacyjne – zjeżdżalnie dla dzieci, malowanie twarzy, wata cukrowa oraz hot dog. Dodatkowo uczniowie mieli okazję wysłuchać przygotowanego przez animatorów spektaklu teatralnego pt. Tolerancja – wydatkowano kwotę **10 000,00** złotych.

Podnoszono kompetencję osób pracujących zawodowo z dziećmi i młodzieżą

Ważnym działaniem realizowanym w ramach gminnego programu jest również edukacja osób pracujących zawodowo z dziećmi i młodzieżą. Dlatego też podnosząc wiedzę i umiejętności praktyczne osób zawodowo pracujących w obszarze uzależnień i pracy z dziećmi i młodzieżą prenumerowano miesięcznik *Remedium* poświęcony profilaktyce uzależnień i promocji zdrowia psychicznego- 1 egzemplarz przekazywano nauczycielom Technikum w Zwierzyńcu oraz 3 egzemplarze nauczycielom Szkoły Podstawowej w Zwierzyńcu – wydatkowano kwotę **640,00** złotych.

Realizowano działanie ograniczenia możliwości zakupu alkoholu przez nieletnich

Realizując działanie zakupiono materiały profilaktyczno-edukacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych tj. płyta ze szkoleniem dla sprzedawców, broszura informacyjna, ulotka dla sprzedawcy i plakat „**Tutaj sprawdzamy wiek**” dla 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych -wydatkowano kwotę **1475,00** złotych.

Zorganizowano szkolenie dla Miejsko- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwierzyńcu

Członkowie miejsko-gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych uczestniczyli w dwudniowym wyjazdowym szkoleniu nt. „Współpraca międzyinstytucjonalna w ramach pomocy osobom uzależnionym i doznającym przemocy w rodzinie” Zakres tematyczny szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- zadania i zakres działań komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- źródła i zasady finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- wydatkowanie środków pochodzących z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki),
- współpraca komisji i zespołu interdyscyplinarnego w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi in przemocy w rodzinie,
- procedura zobowiązania do leczenia odwykowego,
- funkcjonowanie rodziny z problemem alkoholowym w kontekście mechanizmów uzależnienia i współzależnienia,
- procedura Niebieskiej Karty - przebieg, ustalenie planu pomocy, i rozmowa z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w grupie roboczej,
- omówienie dokumentacji komisji i zespołu,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Na zorganizowanie szkolenia wydatkowano kwotę **2 970,00** złotych.

Kontynuowano działalność Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Zwierzyńca nr 50/19 z dnia 19 czerwca 2019 r. zmienionego zarządzeniem nr 108/20 w skład komisji w 2022 roku wchodziło 7 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja opiniowała wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów

sprzedaży zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miejskiej w Zwierzyńcu. W 2022 roku komisja zaopiniowała pozytywnie 6 wniosków dotyczących wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto inicjowała działania w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Komisja podejmowała również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwierzyńcu w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązującej do leczenia:

- a. przyjmowała zgłoszenie o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek ustawowych tj.: rozkład życia rodzinnego, demoralizacja małoletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, albo systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego,
- b. wzywała na rozmowę osobę, prowadząc rozmowy interwencyjno-motywuujące co do której wpłynęło zgłoszenie, pouczając ją o zaprzestaniu swoich zachowań związanych z nadużywaniem alkoholu i poddaniu się leczeniu jak również informując ją o dalszych konsekwencjach związanych z nadużywaniem alkoholu, prowadziła rozmowy z członkami ich rodzin,
- c. w przypadku, gdy osoba wezwana nie godziła się na dobrowolne podjęcie leczenia, a wstępne czynności przeprowadzane w sprawie uzasadniały kontynuowanie postępowania, osoba ta kierowana była na badanie do biegłych sądowych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- d. przygotowywała dokumentację związaną z postępowaniem sądowym,
- e. kierowała wniosek do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Zamościu o wszczęcie postępowania w celu zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.

W 2022 roku komisja spotkała się na 13 posiedzeniach. Do komisji wpłynęło 26 wniosków w sprawie podjęcia działań wobec osób nadużywających alkohol, gdzie wnioskodawcami byli:

- członkowie rodzin oraz bliscy osób nadużywających alkohol – 12
- policja – 9
- pracownicy socjalni - 3
- przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego - 2

Komisja w 2022 roku kierowała na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego do biegłych sądowych z zakresu uzależnień - skierowała 9 osób.

Wobec 6 osób skierowała wnioski do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Zamościu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym bądź niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego- w tym jeden wniosek o zobowiązanie do leczenia odwykowego w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego. Występowała z wnioskiem do sądu o doprowadzenie na leczenie wobec 1 osoby, u której sąd zastosował wcześniej obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu.

Ponadto inspektor ds. uzależnień uczestniczył w 5 bezpłatnych webinarium, których organizatorem był Instytut Nowej Kultury z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień:

- 2022 rokiem zmian - co nowego w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii?
- Jakie działania podejmować w samorządzie lokalnym, by ograniczyć sprzedaż alkoholu osobom poniżej 18-go roku życia?
- Cięża bez alkoholu-czy to wyzwanie dla przyszłej mamy?

- Jak realizować zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży (w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych) by osiągały skuteczność w obszarze profilaktyki?
- Jak skutecznie pracować w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Na powyższe działania wydatkowano kwotę **15 029,65** złotych.

Na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2022 roku wydatkowano kwotę **79 591,19** w tym:

- na przeciwdziałanie alkoholizmowi ze środków pochodzących z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydatkowano kwotę 64 392,19 zł.
- na przeciwdziałanie narkomanii ze środków pochodzących z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydatkowano kwotę 2 899,00 zł.
- na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu ze środków pochodzących z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki) wydatkowano kwotę 12 300,00 zł.